

ข่าวเศรษฐกิจและสังคม

สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถนนกรุงเกษม ป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์. 0-2281-6329, 0-2281-6631 โทรสาร. 0-2282-9158

www.nesdb.go.th

สศช. ได้รายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคม ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2547 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน ดังนี้

นายจักรมณท์ ผาสุกวานิช เลขาธิการ สศช. และ นายบุญยงค์ เวชมนศรี รองเลขาธิการ สศช.เปิดเผยว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ทางสังคม ที่สำคัญๆ ในช่วงไตรมาสแรกที่ผ่านมา พบว่า

ภาวะสังคมไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ บนเวทีโลกเทียบกับ 60 ประเทศ ปี 2547 IMD ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในอันดับที่ 29 ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมามาซึ่งไทยอยู่ในอันดับ 30 โดยมีกลุ่มตัวชี้วัดสนับสนุนที่ได้รับการจัดอันดับสูงขึ้น คือ สมรรถนะด้านเศรษฐกิจและประสิทธิภาพภาคธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มตัวชี้วัดสนับสนุนด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐานมีอันดับลดลงจาก 18 เป็น 20 และ 49 เป็น 50 ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวชี้วัดด้านคุณภาพคนและโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น ไทยยังมีอันดับการแข่งขันอยู่ในอันดับท้ายๆ คือ 48 55 และ 45 ตามลำดับ และหากเทียบกับประเทศในเอเชียแปซิฟิก 15 ประเทศ ไทยมีอันดับการแข่งขันอยู่ในลำดับที่ 10 ซึ่งต่ำกว่า สิงคโปร์ ออสเตรเลีย ฮองกง ไต้หวัน มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และจีน ทั้งนี้สืบเนื่องจากข้อจำกัดด้านความสามารถของคุณภาพคน และโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีการลงทุนด้านการศึกษาและสาธารณสุขค่อนข้างสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี แต่งบประมาณส่วนใหญ่เป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และลงทุนในสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ และอุปกรณ์มากกว่านำไปปรับปรุงด้านคุณภาพและบริการ ทั้งนี้โดยมีข้อสังเกตว่า ไทยมีเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ต่อประชากรหนึ่งล้านคน

NESDB announced 1Q/2004 social outlook on June 16, 2004

According to NESDB Secretary-General, **Mr. Chakramon Pasukavanich** and Deputy Secretary-General, **Mr. Boonyong Vechmanesri**, during the first quarter of 2004 NESDB has monitored the key social situations and found that:

The Thai social situation in comparison with other 60 countries during 2004, as ranked by IMD, was 29th, moving up from 30th last year. The key factors contributed to the improvement were economic and business sector performances; while the government efficiency and infrastructure sides were down from 18th to 20th and 49th to 50th respectively. As for human quality, and science and technology infrastructures, Thailand was ranked rather low of 48th, 55th and 45th respectively; and in comparison with 15 countries in **Asia and the Pacific region**, Thailand was ranked 10th, below that of Singapore, Australia, Hong Kong, Taiwan, Malaysia, New Zealand, Japan and China. This is due mainly to the capacity constraint of human quality, and science and technology infrastructures.

Thailand has substantial investment in education and public health, and it is likely to increase every year. However, such investment has heavily spent on salaries, wages, construction, and procurement of tools and equipment rather than the improvement of the quality and services. It is observed that

มากกว่า ฝรั่งเศส อังกฤษ และอเมริกา ในขณะที่มีอัตราแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์น้อยกว่าประเทศเหล่านี้ค่อนข้างมาก สำหรับด้านการศึกษา นั้น ไทยมีสัดส่วนการลงทุนเพื่อการศึกษาเมื่อเทียบกับ GDP แล้วสูงกว่าญี่ปุ่น เกาหลี จีน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียรวมทั้งมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีและใกล้เคียงกับประเทศต่างๆ ที่กล่าวมา แต่กลับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต่ำกว่าทุกประเทศในเอเชีย ยกเว้นอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์

ภาวะสังคมไทยไตรมาสแรก ปี 2547

◆ **มิติด้านคุณภาพคน** สถานการณ์ด้านการมีงานทำ ไตรมาสนี้มีอัตราการว่างงานร้อยละ 2.37 และมีผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ 0.16 ล้านคนซึ่งเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากภาคเกษตรมีการจ้างงานลดลงร้อยละ 1.5 โดยภาคใต้มีอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นสูงสุด สาเหตุหลักจากปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดน สำหรับด้านการศึกษาของแรงงานนั้น พบว่า แรงไทยมีการศึกษาสูงขึ้น โดยแรงงานที่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา มีอัตราลดลงจากร้อยละ 63 เหลือร้อยละ 61.8 ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ผู้จบการศึกษาในระดับ ปวส. และปริญญาตรีมีการว่างงานมากขึ้น

ส่วนด้านสุขภาพนั้น ปี 2546 มีจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงเพิ่มขึ้นสูงกว่าปี 2545 มากถึงร้อยละ 21.2 หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 566.7 เมื่อเทียบระหว่างไตรมาสแรกปี 2546 กับปี 2547 โดยสาเหตุหลักของการเจ็บป่วยมาจากปัญหาด้านการสุขาภิบาล และอาหารที่ไม่สะอาด/ถูกสุขลักษณะ ในขณะที่โรคฉี่หนูก็เป็นอีกโรคหนึ่งที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นโรคที่มีแนวโน้มการเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังมีอัตราความสำเร็จในการรักษาผู้ป่วยอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายมาก

◆ **มิติด้านความมั่นคงทางสังคม** ไตรมาสนี้มีปริมาณคดีเกี่ยวกับเสพติดจำนวน 15,147 คดีลดลงจาก 67,424 คดีของไตรมาสแรกปี 2546 ส่วนจำนวนคดีเกี่ยวกับการถูกประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า ในช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสสุดท้ายของทุกปีจะมีจำนวนคดีเหล่านี้เพิ่มสูงขึ้นมากกว่าไตรมาสอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะช่วงดังกล่าว

Thailand has more computerized x-ray equipment per 1 million populations than that of France, England and the USA; while the ratio of medical doctors and personnel is much lower than those countries'. In addition, investment on education per GDP is higher than that of Japan, Korea, China, the Philippines and Indonesia. Though the proportion of teachers per students is better and close to that of those countries, academic success in Mathematics and Sciences is below all Asian countries except Indonesia and the Philippines.

Social situation in the first quarter of 2004

■ **Human Quality** Unemployment rate in the first quarter was 2.37 % and under-employment rate was 0.16 million, slightly increasing from that of the same quarter last year. This is due to the fact that the employment in agricultural sector was down 1.5 %, with the South witnessed the highest unemployment rate as a result of the unrest in the 3 border provinces. The indicator of labor's education pointed out that the Thai labor obtains higher education level; i.e., labor with primary education was down from 60 % to 61.8 %, while it was observed the increase in unemployment rate among vocational and bachelor degree graduates.

In health, reported cases of priority by diseases under surveillance in 2003, in particular severe diarrhea, was 21.2 % higher than that of 2002 or increased by 566.7 %, where major causes of the sickness were sanitation and unhygienic food. Tuberculosis was also needed close attention as the trend is rising; while the success in treatment was far below from the target.

■ **Social Security** A number of narcotic offences in quarter 1 2004 were 15,147 cases reduced from 67,424 of the same quarter in 2003. The cases in life, physical and property assaults increased by 3.3 % from the same period last year.

เป็นฤดูกาลท่องเที่ยว มีเทศกาล/งานประเพณี งานเฉลิมฉลอง และวันหยุดนักขัตฤกษ์ค่อนข้างมาก ส่งผลให้โจร-ผู้ร้ายสบโอกาสที่จะก่อคดีมากกว่าช่วงอื่นๆ

◆ **มิติด้านความเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน**

คนไทยทั้งในเมืองและชนบทกว่าร้อยละ 90 มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตาม ในด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า ประชาชนมักถูกเอาเปรียบจากการซื้อสินค้าและบริการมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องของคุณภาพ ความปลอดภัยและราคาสินค้าที่ไม่เป็นธรรม ในขณะที่การถูกเอาเปรียบเรื่องการซื้อบ้านและที่ดินเป็นปัญหารองลงไป

◆ **มิติด้านสิ่งแวดล้อม** ฝุ่นเป็นปัญหา

มลพิษทางอากาศที่สำคัญและเป็นปัญหาที่แพร่กระจายไปทุกพื้นที่ โดยจังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณฝุ่นเกินมาตรฐานกำหนดมากที่สุด รองลงมาเป็นกรุงเทพฯ ลำปางและสระบุรี ทั้งนี้ การมีระดับฝุ่นละอองที่เกินมาตรฐานกำหนดจะก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะการเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ รวมทั้งยังมีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนด้วย

สรุป ภาวะสังคมไทยในไตรมาสแรกของปี 2547 เทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมาจากการสะท้อนด้วยตัวชี้วัดทั้ง 4 มิติ ซึ่งมีผลกระทบต่อตารางชีวิตและคุณภาพชีวิตของคนไทยนั้น มีประเด็นที่ควรติดตามเฝ้าระวังคือ ภาวะการว่างงานของผู้มีการศึกษาสูง (ปวส. - อุดมศึกษา) ภาวะการเจ็บป่วยด้วยโรคท้องร่วงอย่างแรง วัณโรค ฝุ่นละอองในอากาศที่เกินมาตรฐานจนมีผลทำให้คนจำนวนมากเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการในเรื่องสินค้าและบริการ

ประเด็นปัญหาปัจจุบัน (Hot Issue)

† **ความรุนแรงในสังคมไทยมีมากมาย หลายรูปแบบ ผู้ตกเป็นเหยื่อมักเป็นเด็ก ผู้หญิง และวัยรุ่น**

วัยรุ่น & กับความรุนแรง สถานการณ์ปัจจุบัน

ในปีหนึ่งๆ จะมีเด็กและเยาวชนถูกจับกุมและส่งตัวเข้าสถานพินิจประมาณ 30,000 คน โดยในจำนวนนี้เป็นเด็กและเยาวชนในกลุ่มอายุ 14-18 ปีมากที่สุด ซึ่งมักกระทำผิดกรณีเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด ถึงแม้การทำผิดด้านนี้จะมียอดลดลง แต่เชิงปริมาณแล้วยังมีจำนวนและ

It was observed that during the first and the last quarters each year, a number of cases are higher than other periods. This would be the fact that the said periods are tourism season with several long weekends, easing thieves and criminals to commit the offence.

▪ **Well-being and Human Behaviors** More than 90 % of urban and rural populations have house security. However in daily life, people are continually taken advantaged from the purchasing of goods and services in terms of quality, safety, prices; while those from buying real estate become minor.

▪ **Environment** Microdust is the major air pollution and disperses in all regions, where Samut Prakran area was suffered most from the exceed-acceptable standard of dust level and the seconds are Bangkok and Saraburi. The over-standard dust level caused several problems, especially respiratory system diseases, as well as road accident.

In conclusion, social issues in quarter 1 of 2004 in comparison to that of last year as reflected in the above 4 indicators that needed close attention are high unemployment of higher education graduates (vocational - bachelor), severe diarrhea and tuberculosis diseases, exceed-unacceptable standard of microdust level that causes respiratory system diseases, safety in life and property, and people's being taken advantage by goods and services providers.

Hot Issues

† **A wide range of violence in the Thai society against children, women and adolescent**

Adolescent & Violence : Each year, approximately 30,000 children and adolescent are arrested and sent to detention home. Most of them are 14-18 years of age, who mostly involved with illegal drug. Though with reducing rate

สัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือกรณีทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และกรณีทำร้ายชีวิตและร่างกายผู้อื่น ซึ่งสาเหตุสุดท้ายมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากจนน่าเป็นห่วง ทั้งนี้ การคบเพื่อนเป็นสาเหตุหลักที่นำไปสู่การกระทำผิด ในขณะที่สภาพครอบครัวเป็นสาเหตุรองลงไป

เด็ก & ภาวะการติดเกมส์และ/หรือเว็บไซต์

และอินเทอร์เน็ต ถือเป็นความรุนแรงทางสังคมอีกรูปแบบหนึ่งที่มาพร้อมกับความเจริญของโลกยุคไร้พรมแดน ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้คนในสังคมควรตระหนักและให้ความสนใจ ดูแลบุตรหลานของท่านอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เนื่องจากการหมกมุ่นเล่นเกมประเภทเกมส์รุนแรงที่มีแต่การทำร้ายกันมากเกินไปจะส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว มองโลกในแง่ร้าย ซินกับการแพ้ หรือชนะ และนิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากกว่าการประนีประนอม ส่วนการหมกมุ่นอยู่กับโลกอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการ

CHAT นั้นอาจนำไปให้ผู้หญิงที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ถูกหลอกลวงไปข่มขืนได้ง่ายๆ ซึ่งนับวันจะมีผู้หญิงตกเป็นเหยื่อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ การท่องโลกอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการช้อปปิ้งทางอินเทอร์เน็ตนั้นก็อาจนำไปสู่ปัญหาการถูกปล้นทรัพย์โดยไม่รู้ตัว เนื่องจากถูกหลอกให้ซื้อสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ หรือถูกหลอกให้จ่ายเงินค่าสินค้า โดยไม่ได้สินค้า เป็นต้น

การหยิบยกประเด็นเหล่านี้ เพราะต้องการชี้ให้เห็นว่า การกระทำความรุนแรงในสังคมไทยมีแนวโน้มความรุนแรงและมีรูปแบบของปัญหาที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะความรุนแรงของสื่อและภาวะการติดเกมส์ คอมพิวเตอร์และเว็บไซต์ของเด็ก ซึ่งนับว่าเป็นอาชญากรรมรูปแบบใหม่และเปลี่ยนแปลงเร็ว ซึ่งหน่วยงานภาครัฐยังตามไม่ทัน ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชน มูลนิธิ สถาบันการศึกษา ตลอดจนพ่อแม่-แม่-ผู้ปกครอง จะต้องร่วมกันหามาตรการและกลไกใหม่ๆ มาดูแล สอดส่อง พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้ปัญหาเหล่านี้ลุกลาม รุนแรงไปมากยิ่งขึ้น

in term of number and proportion, it still gains the highest proportion. The second are damages in property, life and physical assaults, which become considerably increased to the concerned level. This is due mainly from friends and partly from family problems.

Children & Game addicts and/or website and the Internet :

This is another forms of social violence brought about in the era of the borderless world, and needed serious attention among parents and the society as a whole. Engrossment in playing game contained violent content would cause aggressive and pessimistic behavior, familiarization of win and loss situations, and preference of using violence, instead of compromising, to solve problems. Indulgence to the Internet world, especially “chatting” would lead the girls to be lured and raped. Such cases have worriedly and continually increased. In addition, surfing the Internet, especially Internet shopping, would lead to robbery due to being defraud to buy low quality product or to pay for goods without receiving.

These issues must seriously be addressed since such violences in the Thai society tend to increase, and with various forms, particularly through media, computer games and the Internet. This regards as a new form of crime that could not be caught up with by the government agencies. New measures and mechanisms must therefore be initiated with participation from all concerned agencies –the public, private, academic institutions, and parents in order to ensure that this problem shall be contained and not become excessive.

☛ การค้ามนุษย์ การกลับมาของทาสในยุคโลกาภิวัตน์

ในแต่ละปีประมาณว่ามีคนจำนวนเจ็ดแสนถึงหนึ่งล้านคนทั่วโลกตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงจะตกเป็นเหยื่อมากที่สุดถึง 90 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีทั้งการถูกนำไปขายบริการทางเพศ และขายเป็นแรงงานราคาถูก สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะปัญหาความยากจน กระแสการบริโภคนิยมและวัตถุนิยม การติดยาเสพติด การมีสภาพครอบครัวที่มีปัญหา เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้คนจำนวนมากตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ไม่เว้นแม้แต่เด็ก

ประเทศไทยถูกมองว่าเป็นแหล่งค้ามนุษย์ที่สำคัญ โดยเป็นทั้งประเทศต้นทาง กลางทาง/ทางผ่าน และปลายทางของการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการเป็นต้นทางส่งผู้หญิงไปขายบริการทางเพศในต่างประเทศ เป็นทางผ่านสำหรับคนจีน ที่ต้องการลักลอบไปยุโรป-อเมริกา สำหรับคนแอฟริกาที่ต้องการลักลอบไปออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ เป็นปลายทางของผู้หญิงและเด็กในประเทศเพื่อนบ้านที่ต้องการมาขายแรงงานหรือบริการทางเพศ

การค้ามนุษย์นอกจากจะเป็นปัญหาของชาติแล้ว ยังมีผลกระทบต่อประชาคมโลกที่ต้องร่วมกันแก้ไข ปัจจุบันแม้สังคมจะมีความตระหนักในปัญหานี้มากขึ้น แต่ยังมีอุปสรรคในทางปฏิบัติหลายประการที่จะช่วยคลี่คลายปัญหานี้ให้เบาบางลง อาทิ ปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย และปัญหาเรื่องข้อมูลที่มีอยู่เพียงน้อยนิดจนทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ประเมินสถานการณ์และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการแก้ไขปัญหาให้หมดไปในเร็ววันนับว่ายังเป็นเรื่องยาก ในระยะนี้ การหาแนวทางป้องกันปัญหามีให้ลูกกลม รุนแรงไปมากกว่านี้ นั้น **การศึกษา** น่าจะเป็นอาวุธสำคัญที่ช่วยปกป้องให้เด็กและสตรีตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์น้อยลง ตลอดจนเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วย

☛ Human trafficking; the return of slavery in the globalization era

Each year approximately 700,000 – 1,000,000 million people; with 90% of them are women; become the victims of human trafficking. They are exploited in sexual services and cheap labor. Major causes are economic and social condition, in particular poverty, consumerism and materialism, drug addiction and family problems.

Thailand are viewed as the major source of human trafficking, in terms of the origin, passageway and destination of such activities, i.e., the origin of sending women to overseas for sexual trading purpose; passageway for the Chinese to smuggle into Europe and the USA, and Indians to Australia and New Zealand; and destination for women and children from the neighboring countries to become laborers and sex workers.

Not only become the national issues, human trafficking is also the concern of the world community to actively cooperate with each other. Though it is recognized by all concerned parties, several constraints have still been existed, such as the problem of coordination between domestic and international agencies, law enforcement and inadequate information for effectively evaluating the situation and seeking way to tackle the problem. It is in fact difficult to overcome the problem overnight. Meanwhile, a long-term way to prevent the spreading out of the problem is **education**. This would be the key weapon to prevent children and women in becoming the victims of human trafficking, as well as to lay the foundation for the quality of life development.